

LF/MIVA Child Safeguarding Beleid

Goedkeuring door MT en directie van Liliane Fonds/MIVA:

23 mei 2022

Versie:

23 mei 2022

Evaluatie en herziening:

Niet later dan mei 2025

Inhoudsopgave

Het Child Safeguarding beleid van het Liliane Fonds/MIVA	2
Doel van het Child Safeguarding beleid van het Liliane Fonds/MIVA	3
Voor wie geldt het Child Safeguarding beleid	3
Uitgangspunten	3
Verantwoordelijkheden	4
Definities	6
Gedragscode	7
Praktische richtlijnen:	9
Bijlage 1 Meldprocedures Child Safeguarding	10
Bijlage 2 Personeelsbeleid	15
Bijlage 3 Child Safeguarding en (strategische) partnerorganisaties	17
Bijlage 4 Risico inventarisatie	19
Bijlage 5 Communicatie met en over kinderen en jongeren	20
Bijlage 6 Dienstreizen	22
Bijlage 7 Gastlessen en evenementen	24
Bijlage 8 Signaleringslijst Kindermishandeling	26
Bijlage 9 Meldformulier	28
Bijlage 10 Toestemmingsformulier communicatie	31

Het Child Safeguarding¹ beleid van het Liliane Fonds/MIVA

Liliane Fonds is een ontwikkelingsorganisatie die de levenskwaliteit en toekomstkansen van kinderen met een beperking verbetert. Samen met lokale partnerorganisaties maken we hun leef-, speel- en leerwereld toegankelijker en dragen we bij aan een inclusieve samenleving waarin meedoen ondanks een handicap mogelijk is.

MIVA is een organisatie die mensen in Afrika, Azië en Latijns-Amerika ondersteunt met onmisbare vervoermiddelen en communicatiemiddelen. Deze pioniers helpen mensen in afgelegen gebieden voor wie medische zorg, onderwijs en andere basisvoorzieningen te ver weg zijn.

Het belang en de bescherming van kinderen met een beperking staat bij het Liliane Fonds/MIVA en haar partners voorop. Kinderen met een beperking zijn door hun fysieke of verstandelijke beperking extra kwetsbaar voor misbruik, mishandeling of geweld.

Kinderen met een beperking hebben drie tot vier keer meer kans het slachtoffer te worden van geweld in vergelijking met kinderen zonder beperkingen. Bovendien bevinden kinderen met een beperking zich vaker in een omgeving waar ze onvoldoende beschermd worden of geen toegang hebben tot kindbeschermingsvoorzieningen. Kinderen met een verstandelijke beperking hebben meer dan vier keer zoveel kans om het slachtoffer te worden van seksueel geweld, dan kinderen zonder beperking. Men schat dat 40-70% van de meisjes met een beperking al voor hun achttiende jaar seksueel misbruikt is.

Bron: WHO (2021). *Disability and health Key Facts* <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/disability-and-health>

Disability Africa, Save the Children (2021). *Disability-inclusive Child Safeguarding Guidelines*, p. 37

In het werken met kinderen en hun ouders/verzorger en begeleiders, heeft het Liliane Fonds/MIVA en haar partners daarom een speciale verantwoordelijkheid om te zorgen voor een veilige omgeving waarin kinderen geen gevaar lopen op misbruik, mishandeling en geweld en hun rechten gerespecteerd worden en waarin snel en adequaat gehandeld wordt naar aanleiding van meldingen van misbruik, mishandeling en geweld.

Zowel het Liliane Fonds/MIVA als haar strategische partner organisaties hebben een Child Safeguarding beleid ontwikkeld. Het beleid is gebaseerd op het VN-Verdrag inzake de Rechten van het Kind (1989), het VN-Verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap (2009) en lokale wetgeving.

Het Child Safeguarding beleid is onderdeel van het integriteitsbeleid van het Liliane Fonds/MIVA en wordt om de drie jaar geëvalueerd en indien nodig herzien.

Het Child Safeguarding beleid is aangevuld met praktische richtlijnen over hoe het beleid in de verschillende werkzaamheden van Liliane Fonds/MIVA doorwerkt.

---

¹ Child Safeguarding kent geen goede Nederlandse vertaling. Daarom wordt in dit beleid de Engelse term Child Safeguarding gebruikt.

Doel van het Child Safeguarding beleid van het Liliane Fonds/MIVA

Het Child Safeguarding beleid van het Liliane Fonds/MIVA zorgt ervoor dat:

1. de rechten en het welzijn van kinderen en specifiek die van kinderen met een beperking centraal staan in alle aspecten van het werk van het Liliane Fonds/MIVA;
2. alle medewerkers, vrijwilligers, consultants, zzp-ers en partners van het Liliane Fonds/MIVA begrijpen hoe zij kinderen moeten en kunnen beschermen in hun werk;
3. alle medewerkers, vrijwilligers, consultants, zzp-ers en partners van het Liliane Fonds weten hoe zij moeten reageren indien er tijdens het werk voor het Liliane Fonds/MIVA en in projecten die ondersteund worden door het Liliane Fonds/MIVA, zorgen, vermoedens en/of (concrete) signalen zijn over specifieke kinderen;
4. het proces en de gevolgen die ontstaan als dit beleid geschonden wordt, duidelijk zijn.

Voor wie geldt het Child Safeguarding beleid?

1. Alle medewerkers, vrijwilligers, stagiaires, ambassadeurs en de Raad van Toezicht van het Liliane Fonds/MIVA
2. Alle consultants en zzp-ers die namens het Liliane Fonds/MIVA werk verrichten
3. Alle (strategische) partner organisaties waar Liliane Fonds/MIVA mee samenwerkt onderschrijven het Child Safeguarding beleid. Daarnaast verplicht het Liliane Fonds/MIVA de strategische partner organisaties om een Child Safeguarding beleid te hebben dat gebaseerd is op het VN-Verdrag inzake de Rechten van het Kind en het VN-Verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap. Het beleid moet gelden voor iedereen betrokken bij de programma's, voor medewerkers, consultants en vrijwilligers en een duidelijke procedures bevatten voor het voorkomen van en reageren op *safeguarding* incidenten.

Uitgangspunten

1. Het Liliane Fonds/MIVA beschermt in haar werkzaamheden alle betrokken personen. Het Liliane Fonds/MIVA accepteert geen enkele vorm van pesten, agressief gedrag, seksuele uitbuiting of mishandeling.
2. De belangrijkste doelgroep van het Liliane Fonds/MIVA is kinderen met een beperking in Azië, Afrika en Latijns-Amerika. In alle werkzaamheden staan de rechten, het belang en het welzijn van kinderen voorop.
3. Alle kinderen met of zonder een beperking hebben het recht op bescherming tegen uitbuiting, mishandeling en geweld ongeacht hun geslacht, cultuur, etniciteit, leeftijd, godsdienst, seksuele oriëntatie, vaardigheden of anders.
4. Alle volwassenen hebben de verantwoordelijkheid direct te reageren bij vermoeden en/of signalen van kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag naar kinderen en jongeren toe.

5. Een ieder die, ter goeder trouw, melding maakt van ongepast gedrag van een werknemer, vrijwilliger, consultant of partner van het Liliane Fonds/MIVA richting kinderen, wordt beschermd volgens de principes van de klokkenluidersregeling van het Liliane Fonds/MIVA.
6. Meldingen en zorgen over kinderen tijdens werkzaamheden van het Liliane Fonds/MIVA en haar (strategische) partner organisaties worden gemeld bij de Child Safeguarding focal point van de desbetreffende organisatie en opgevolgd. Zie hiervoor de meldprocedure in bijlage 1.
7. Besluiten en acties naar aanleiding van Child Safeguarding meldingen worden met spoed en zonder onnodige vertragingen door de Child Safeguarding focal point, de integriteitscommissie en/of de directie van het Liliane Fonds/MIVA genomen.
8. Bij het plannen en uitvoeren van activiteiten waarbij kinderen direct of indirect betrokken zijn wordt vooraf een risico-analyse gemaakt op basis waarvan preventieve maatregelen genomen worden. Hierbij wordt specifiek rekening gehouden met de beperkingen van kinderen zodat zij op een veilige manier kunnen participeren in de activiteiten. Bij terugkerende activiteiten hoeft niet iedere keer opnieuw een risico-analyse gemaakt te worden.
9. Het Liliane Fonds/MIVA gaat zorgvuldig en vertrouwelijk met informatie om. Informatie wordt slechts zonder toestemming gedeeld als het belang om een kind te beschermen groter is dan het recht van een individu op privacy.
10. Kinderen hebben het recht om gehoord te worden in Child Safeguarding zaken die hen aangaan.
11. Alle medewerkers en vrijwilligers van het Liliane Fonds/MIVA ondertekenen de Gedragscode, ook moeten zij een Verklaring Omtrent Gedrag overleggen voordat zij voor het Liliane Fonds/MIVA mogen werken. Zie bijlage 2 over het personeelsbeleid.
12. Alle medewerkers en vrijwilligers van het Liliane Fonds/MIVA volgen periodiek een Child Safeguarding bijeenkomst afgestemd op hun rol en verantwoordelijkheden binnen de organisatie.
13. Op vastgestelde schendingen van het Child Safeguarding beleid volgen formele disciplinaire maatregelen genomen door de directeur-bestuurder. Bij schendingen waar strafrechtelijke gevolgen aan verbonden zijn wordt aangifte gedaan.

Verantwoordelijkheden

- Het MT keurt het Child Safeguarding beleid van het Liliane Fonds/MIVA goed, is verantwoordelijk voor de navolging ervan en benoemt een Child Safeguarding focal point.
- De Child Safeguarding focal point is verantwoordelijk voor het monitoren, evalueren en rapporteren over de uitvoering en herzien van het beleid, voor het geven van advies aan en het organiseren van bijeenkomsten over Child Safeguarding voor alle werknemers en vrijwilligers van het Liliane Fonds/MIVA, en voor het ontvangen en behandelen van meldingen.

- De Child Safeguarding focal point is verantwoordelijk voor ondersteuning en monitoring van het Child Safeguarding beleid van de strategische partner organisaties van het Liliane Fonds/MIVA.
- De Child Safeguarding focal point neemt zitting in de integriteitscommissie wanneer er meldingen zijn mbt Child Safeguarding.
- De Child Safeguarding focal point rapporteert ieder half jaar over de uitvoering van het Child Safeguarding beleid aan de (afdelings)manager Internationale Programma's en Projecten.

Definities

Kind

Een kind is iedere persoon onder de achttien jaar (artikel 1 VN Verdrag inzake de Rechten van het Kind).

Child Safeguarding

Child Safeguarding is het geheel van beleid, procedures en maatregelen dat erop gericht is een veilige omgeving te creëren voor kinderen die deelnemen aan de programma's, activiteiten en de projecten van een organisatie en ook om adequaat te reageren indien kinderen toch schade is berokkend.

Child Protection

Child Protection is het systeem in de maatschappij (binnen het gezin, gemeenschap en op regionale en nationale niveau) dat erop gericht is geweld, misbruik, mishandeling, verwaarlozing en uitbuiting van kinderen te voorkomen en aan te pakken.

Kinderen met een beperking

Kinderen met een beperking zijn alle kinderen met langdurige fysieke, mentale, intellectuele of zintuiglijke beperkingen die hen in wisselwerking met diverse drempels kunnen beletten volledig, effectief en op voet van gelijkheid met anderen te participeren in de samenleving (artikel 1 VN Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap).

Kindermishandeling

Kindermishandeling is elke vorm van voor een kind bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie het kind in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend of dreigt te worden berokkend aan het kind in de vorm van fysiek of psychisch letsel.

Seksueel misbruik

Seksueel misbruik bestaat uit alle seksuele aanrakingen of handelingen die een volwassene een kind opdringt. Dit varieert van begluurd worden of moeten kijken naar seksuele handelingen van de volwassene tot betasting of verkrachting.

Seksuele uitbuiting

Van seksuele uitbuiting is sprake als iemand onder valse voorwendselen wordt geworven of vervoerd en onder dwang seksuele diensten moet verrichten. Bij commerciële seksuele uitbuiting van kinderen worden kinderen seksueel misbruikt door een persoon of personen tegen betaling of een andere vorm van vergoeding (zoals eten, kleding, cadeautjes) of een belofte daarvan.

Gedragcode

In de gedragscode van het Liliane Fonds/MIVA staan gedragsregels die gelden in de omgang met kinderen. De gedragscode, die meerdere onderwerpen omvat, wordt ondertekend door medewerkers, vrijwilligers, stagiaires, ambassadeurs en de Raad van Toezicht, consultants en zzp-ers die ingeschakeld worden door het Lilianefonds/MIVA om haar werk te kunnen uitvoeren.

Hieronder staan de specifieke gedragsregels in de omgang met kinderen:

Medewerkers die in contact komen met kinderen moeten altijd:

- De rechten van het kind respecteren en het belang van het kind op de eerste plaats zetten
- De grenzen van kinderen en jongeren respecteren en grensoverschrijdend gedrag vermijden
Dit geldt ook voor contact met kinderen via email en sociale media
- Direct en snel reageren bij vermoedens en/of signalen van kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag naar kinderen en jongeren toe gedurende de activiteit. Volg hierbij de meldprocedure van Liliane Fonds/MIVA en rapporteer naar de Child Safeguarding focal point
- Alle kinderen, jongeren en volwassenen met respect en waardigheid behandelen ongeacht iemands leeftijd, geslacht, cultuur, etnische achtergrond, seksuele oriëntatie of lichamelijke en geestelijke bekwaamheid
- Extra aandacht hebben voor kinderen en jongeren met fysieke, verstandelijke beperkingen en zorgen dat ze mee kunnen doen aan activiteiten en projecten:
  - Kinderen met een beperking aanmoedigen om een positief beeld van het eigen lichaam te hebben
  - Kinderen bij hun eigen naam noemen en niet bij hun beperking
  - Alleen fysiek contact hebben met kinderen en jongeren indien dit gepast en nodig is voor hun persoonlijke verzorging en/of behandeling en kinderen en jongeren daar toestemming voor hebben gegeven
  - Bewust zijn van discriminatie en sociale stigma van kinderen met een beperking en hier tegen optreden
- Bewust zijn van en respect hebben voor culturele en religieuze verschillen wanneer kinderen, jongeren en gezinnen betrokken zijn bij een activiteit
- De privacy regels voor het beheer en gebruiken van persoonlijke data van kinderen en jongeren in acht nemen (*privacy and security* beleid van het Liliane Fonds/MIVA)

Medewerkers die in contact komen met kinderen mogen nooit:

- Persoonlijke gegevens van kinderen en jongeren zonder toestemming verspreiden
- Tijd alleen met kinderen en jongeren doorbrengen in een afgesloten ruimte zonder goede reden zoals voor noodzakelijke persoonlijke verzorging en/of begeleiding (“Two-Adult Rule”)
- Ongepast, intimiderend en/of ongewenst fysiek contact met kinderen en jongeren initiëren.
- (Seksueel) misbruik maken van kinderen en jongeren of hen op een andere manier fysiek en/of mentaal mishandelen
- Kinderen beledigen, negeren of discrimineren
- Gedrag van kinderen en volwassenen goedkeuren of negeren waardoor kinderen schade oplopen (pesten, slaan, schoppen, onthouden van voedsel, medicatie en andere behoeften)
- Foto's/beeldmateriaal en verhalen van kinderen publiceren en delen zonder expliciete toestemming

- Foto's/beeldmateriaal en verhalen van kinderen publiceren en delen die hen in een kwetsbare positie brengt en schade kan berokkenen of die hen in een kwetsbare, vernederende positie plaatst (door bijvoorbeeld hun beperking bloot te stellen op een respectloze en mishandelende manier of kinderen naakt te portretteren)
- Kinderen voortrekken door geld of cadeaus te geven

Praktische richtlijnen

Bijlage 1	Meldprocedures Child Safeguarding
Bijlage 2	Personeelsbeleid
Bijlage 3	Child Safeguarding en (strategische) partnerorganisaties
Bijlage 4	Risico inventarisatie
Bijlage 5	Communicatie met en over kinderen en jongeren
Bijlage 6	Dienstreizen
Bijlage 7	Gastlessen en evenementen
Bijlage 8	Signaleringslijst Kindermishandeling
Bijlage 9	Meldformulier
Bijlage 10	Toestemmingsformulier communicatie

Bijlage 1 Meldprocedures Child Safeguarding

Iedereen heeft de plicht te reageren bij vermoeden en/of signalen van kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag naar kinderen en jongeren toe.

Indien tijdens werkzaamheden van het Liliane Fonds/MIVA, door het Liliane Fonds/MIVA geïnitieerde en georganiseerde activiteiten en evenementen, signalen worden opgepikt of vermoedens zijn dat het met een kind niet goed gaat en/of rechten van kinderen worden geschonden, dan heeft eenieder die het Liliane Fonds/MIVA tijdens die werkzaamheden vertegenwoordigt, de plicht te handelen en dit te melden. Meldingen worden altijd vertrouwelijk behandeld.

Hoe herken je signalen en meld je je zorgen?

Tijdens werkzaamheden kun je op verschillende manieren signalen opvangen dat er iets met een kind aan de hand is. Dit kan door:

- **Observatie:** Een volwassene neemt gedrag waar bij een kind, een jongere of een volwassene dat zorgen baart
- **Onthulling:** Een kind/jongere of een volwassene onthult dat hij of zij mishandeld of misbruikt is, in heden of verleden, of dat hij/zij zich zorgen maakt over een ander kind. Een onthulling zal niet vaak gebeuren, daarom moet je bewust zijn van andere signalen.
- **Risico-analyse:** Tijdens de risico analyse voor de start van een evenement, activiteit of project zijn mogelijke risico's geïdentificeerd die kunnen ontstaan in ons werk.
- **Sollicitatie procedure:** Tijdens de sollicitatie procedure ontstaan twijfels over het gedrag van een sollicitant naar kinderen en jongeren toe.

Zie ook bijlage 8 (signalenlijst kindermishandeling).

Meld! Ook als het niet duidelijk is of er echt iets aan de hand is.

Hieronder volgt de procedure:

Meldprocedure voor medewerkers en consultants in dienst van Liliane Fonds/MIVA bij kindermishandeling en ongewenst gedrag jegens kinderen in het buitenland

Tijdens je werkzaamheden voor het Liliane Fonds/MIVA *op bezoek bij projecten van (strategische) partner organisaties* kom je in contact met een kind waar je je zorgen over maakt en/of

Je komt in contact met een kind dat door een medewerker van de (strategische) partner organisatie onjuist is behandeld.

Heeft het kind direct professionele medische verzorging nodig of de politie?

JA

1. Neem bij acute nood, in samenspraak met de begeleidende collega van de (strategische) partner organisatie contact op met politie en/of medische hulpdiensten en geef aan wat er nodig is **én**
2. Rapporteer direct mondeling én schriftelijk naar de Child Safeguarding focal point van de partner organisatie en de (strategische) partner organisatie **én**
3. Rapporteer binnen 24 uur schriftelijk (meldformulier) naar de Child Safeguarding focal point van het Liliane Fonds/MIVA en de betreffende OD-adviseur
4. De Child Safeguarding focal point van het Liliane Fonds/MIVA neemt contact op met de Child Safeguarding focal point van de strategische partner organisatie voor een verslag over de genomen acties
5. De Child Safeguarding focal point van het Liliane Fonds/MIVA meldt de casus zsm bij de donor van het betreffende programma, indien dit programma gefinancierd wordt een donor waarmee dit contractueel is afgesproken
6. De Child Safeguarding focal point doet verslag richting het MT van het Liliane Fonds/MIVA

NEE

1. Rapporteer direct mondeling én schriftelijk naar de Child Safeguarding focal point van de (strategische) partnerorganisatie **én**
2. Rapporteer binnen 24 uur schriftelijk (meldformulier) naar de Child Safeguarding focal point van het Liliane Fonds/MIVA en de betreffende OD-adviseur
3. De Child Safeguarding focal point van het Liliane Fonds/MIVA neemt contact op met de Child Safeguarding focal point van de strategische partner organisatie voor een verslag over de genomen acties
4. De Child Safeguarding focal point meldt de casus bij de donor van het betreffende programma, indien dit programma gefinancierd wordt door een donor waarmee dit contractueel is afgesproken
5. De Child Safeguarding focal point doet verslag richting het MT van het Liliane Fonds/MIVA

De Child Safeguarding focal point zal bij meldingen betreffende medewerkers van het Liliane Fonds/MIVA direct contact opnemen met de direct leidinggevende van de medewerker, HR en de integriteitscommissie.

Meldprocedure voor medewerkers en consultants in dienst van Liliane Fonds/MIVA bij kindermishandeling en ongewenst gedrag jegens kinderen in Nederland

Tijdens je werkzaamheden voor het Liliane Fonds/MIVA *in Nederland* kom je in contact met een kind waar je je zorgen over maakt.

Heeft het kind direct professionele medische verzorging nodig of de politie?

JA

1. Neem bij acute nood contact op met 112 en geef aan wat er nodig is *én*
2. Rapporteer mondeling of via email aan de Child Safeguarding focal point (childsafeguarding@lilianefonds.nl) *én*
3. Maak een afspraak met de Child Safeguarding focal point en vul samen een meldformulier *zo snel mogelijk* in

NEE

1. Rapporteer binnen 24 uur mondeling of via email naar de Child Safeguarding focal point (childsafeguarding@lilianefonds.nl) *én*
2. Maak een afspraak met de Child Safeguarding focal point en vul samen een meldformulier *zo snel mogelijk* in

Tijdens je werkzaamheden voor het Liliane Fonds/MIVA kom je in Nederland in contact met een kind dat door een medewerker of iemand die het Liliane Fonds/MIVA vertegenwoordigt onjuist is behandeld.

Heeft het kind direct professionele medische verzorging nodig of de politie?

JA

1. Neem bij acute nood contact op met 112 en geef aan wat er nodig is *én*
2. Rapporteer mondeling of via email aan de Child Safeguarding focal point (childsafeguarding@lilianefonds.nl) *én*
3. Maak een afspraak met de Child Safeguarding focal point en vul samen een meldformulier *zo snel mogelijk* in
4. De Child Safeguarding focal point rapporteert aan de direct leidinggevende van de betreffende medewerker, HR en aan de integriteitscommissie

NEE

1. Rapporteer binnen 24 uur mondeling of via email aan de Child Safeguarding focal point (childsafeguarding@lilianefonds.nl) *én*
2. Maak een afspraak met de Child Safeguarding focal point en vul samen een meldformulier *zo snel mogelijk* in
3. De Child Safeguarding focal point rapporteert aan de direct leidinggevende van de betreffende medewerker, HR en aan de integriteitscommissie

Meldprocedure voor strategische partner organisaties (SPO) en partner organisaties (PO) naar Liliane Fonds/MIVA in geval van Child Safeguarding incidenten bij de SPO of PO

1. Volg de meldprocedure van de eigen organisatie betreffende Child Safeguarding
2. De Child Safeguarding focal point van de SPO rapporteert aan de Child Safeguarding focal point en de betreffende OD-adviseur van het Liliane Fonds/MIVA binnen 48 uur na ontvangst van de melding via een Incident Report met daarin vermeld wat de opvolging van de melding is geweest.

Meldprocedure voor externen bij het signaleren van kindermishandeling en ongewenst gedrag jegens kinderen door medewerkers van Liliane Fonds/MIVA of haar (strategische) partner organisaties

1. Meld dit bij de organisatie ter plekke. Iedere organisatie heeft een Child Safeguarding beleid met een meldprocedure
2. Meld dit tevens bij het Liliane Fonds/MIVA via de meldprocedure op www.lilianefonds.nl
3. De Child Safeguarding focal points geven opvolging aan de melding en informeren de melder over de opvolging, indien gewenst

Interne procedure behandeling van meldingen op Child Safeguarding incidenten bij Liliane Fonds/MIVA

Flow chart melding waarbij LF/MIVA medewerkers betrokken zijn als vermeende dader

Uitgangspunten

1. De veiligheid, het welzijn en de rechten van kinderen staan centraal in het behandelen van meldingen
2. Er worden direct maatregelen genomen om de betrokken kinderen veilig te stellen en hen gedurende en na de gehele procedure te ondersteunen
3. Bij overtredingen van de wet, wordt direct aangifte gedaan bij de betrokken autoriteiten
4. Alleen mensen met ervaring in het communiceren met kinderen met een handicap worden ingezet om onderzoek te doen
5. Er wordt gebruikt gemaakt van de handleiding van Keep Children Safe over het managen van child safeguarding incidenten

Stappen

1. Een melding kan schriftelijk of mondeling binnenkomen bij de LF child safeguarding focal point. Meldingen kunnen afkomstig zijn van LF medewerkers, SPO en PO, ingehuurde externen of andere externen.
2. Indien het geen ernstige melding is, dan kan de LF child safeguarding focal point dit zelf afhandelen. Inschatting van de ernst van de melding wordt gedaan door zowel de LF child safeguarding focal point als de afdelingsmanager IPP. Ernstige meldingen betreffen kinderen in direct gevaar en/of een daad die strafrechtelijk vervolgd moet worden.
3. Indien de LF child safeguarding focal point en de afdelingsmanager de melding beschouwen als ernstig, dan wordt de melding doorgezet naar de integriteitscommissie.
4. De LF child safeguarding focal point wordt toegevoegd aan de integriteitscommissie.
5. Indien de melding een overtreding betreft waarbij de wet wordt overtreden, dan wordt direct de directeur-bestuurder op de hoogte gebracht en doet deze aangifte gedaan bij de politie.
6. De integriteitscommissie bepaalt zo snel mogelijk maar uiterlijk binnen 2 weken of er een (intern) onderzoek dient plaats te vinden.
7. Indien besloten wordt een onderzoek te starten dan wordt de directeur-bestuurder op de hoogte gebracht, evenals de melder en de vermeende dader.
  - a. Er wordt een onderzoekscommissie ingesteld. Daarin heeft in ieder geval de LF child safeguarding focal point zitting. Indien het een melding betreft waarbij een LF medewerker op dienstreis is betrokken dan wordt de child safeguarding focal point van de betreffende SPO betrokken.
  - b. De onderzoekscommissie stelt een lijst van onderzoeksvragen op.

- c. Indien besloten wordt het onderzoek door een externe onderzoeker te laten uitvoeren, dan wordt een ToR opgesteld door de onderzoekscommissie. Onderzoeker moet ervaring hebben in onderzoek naar child safeguarding incidenten.
- d. Binnen twee maanden wordt een eindverslag opgesteld en gedeeld met de directeur-bestuurder.
- e. De directeur-bestuurder neemt binnen 2 weken na ontvangst van het eindverslag maatregelen.

Bijlage 2 Personeelsbeleid

Deze aanwijzingen sluiten volledig aan bij het bestaande integriteitsbeleid van het Liliane Fonds/MIVA. Ze geven meer specifieke aanwijzingen voor zaken waar, in het kader van Child Safeguarding, op gelet moet worden.

Vacature of ToR voor consultants

- Liliane Fonds/MIVA meldt in de vacature, de Terms of Reference of de opdrachtformulering, dat de organisatie een actief Child Safeguarding beleid voert.
- Liliane Fonds meldt in de vacature, Terms of Reference of de opdrachtformulering, dat kandidaten voor de functie geacht worden het Child Safeguarding beleid te onderschrijven. Dit betekent onder andere dat medewerkers van het Liliane Fonds/MIVA de gedragscode ondertekenen en een Verklaring Omtrent Gedrag moeten overleggen.

Sollicitatiegesprek

Tijdens het sollicitatiegesprek kan worden gesproken over het beschermen en de veiligheid van kinderen tijdens het werk voor Liliane Fonds/MIVA. Dit gebeurt altijd indien het een functie betreft waarin de medewerker direct met kinderen en jongeren in contact treedt, bijvoorbeeld op een dienstreis. Het Child Safeguarding beleid wordt toegelicht. Tijdens het gesprek met kandidaten wordt de geschiktheid van de kandidaat ook in het licht van Child Safeguarding getest. Vooraf kunnen mogelijke vragen met de Child Safeguarding focal point worden doorgenomen.

Let op de volgende zaken:

- Onverklaarbare periodes waarin niet gewerkt is.
- Zeer frequente wisseling van baan en wisselende woonplaatsen.
- Lichaamstaal en tegenstrijdigheden en/of onwaarheden in de gegeven antwoorden. Plaats het wel in context (kan ook gewoon zenuwen zijn).
- Vaagheden in het CV als het om werken met kinderen gaat.
- Vreemde of ongeschikte vragen of uitspraken van de kandidaat over kinderen (hij/zij wil alleen met een bepaalde leeftijdsgroep werken, of alleen met jongens of alleen met meisjes).

Referentie- en integriteitscheck

In het kader van het integriteitsbeleid wordt bij iedere medewerker die in dienst komt (daar vallen ook tijdelijke medewerkers zoals ZZP-ers en vrijwilligers onder) door de leidinggevende, voordat het arbeidsvoorwaardengesprek gehouden wordt, een referentie / integriteitscheck gedaan bestaande uit twee referenties: bij zijn/haar voorgaande werkgevers, dan wel twee voorgaande verschillende opdrachtgevers. De kandidaat wordt gevraagd daar mee in te stemmen.

Verklaring Omtrent Gedrag (VOG)

In het kader van zowel het integriteitsbeleid als het Child Safeguarding beleid dient iedereen die een arbeidscontract voor bepaalde of onbepaalde tijd aangaat met het Liliane Fonds/MIVA, vergoed door Liliane Fonds/MIVA, iedere vier jaar een Verklaring omtrent Gedrag te overleggen. Dit geldt ook voor ZZP-ers, ambassadeurs en stagiaires. Deze verklaring levert geen zekerheid op over het toekomstige gedrag van de medewerker, maar helpt wel als de reputatie in het geding is.

In het geval van buitenlandse consultants die door LF/MIVA ingehuurd worden, wordt naast het ondertekenen van de Gedragscode ook een eigen verklaring ondertekend waarmee de consultant aangeeft geen strafbare feiten heeft of ongewenst gedrag heeft vertoond. Dit is wel van minder waarde dan een VOG.

Briefing Child safeguarding

Iedere werknemer krijgt zo snel mogelijk na indiensttreding een briefing door de Child Safeguarding focal point over het Child Safeguarding beleid. Dit is onderdeel van de inwerkperiode. Naar gelang de functie volgen er specifieke trainingen. Child Safeguarding maakt ook deel uit van de periodieke integriteitssessies om ervaringen uit te wisselen, kennis te actualiseren, en bewustzijn op peil te houden.

Overtreding van het Child Safeguarding beleid

Bij overtreding van het Child Safeguarding beleid door een medewerker van Liliane Fonds/MIVA wordt melding gedaan bij de Child Safeguarding focal point en de direct leidinggevende. Voor het melden, het onderzoek en opvolging worden de meldprocedure en de Klachtenregeling Ongewenst Gedrag gevolgd. Indien er sprake is van een strafrechtelijk feit wordt aangifte gedaan.

Bijlage 3 Child Safeguarding en (strategische) partner organisaties

Partnerschap overeenkomst Liliane Fonds/MIVA en strategische partner organisatie

Het Liliane Fonds/MIVA sluit met strategische partner organisaties (SPO) een *partnership agreement*. In deze overeenkomst staat dat zowel het Liliane fonds/MIVA als de strategische partner organisatie een Child Safeguarding beleid moeten hebben en dat misstanden m.b.t. Child Safeguarding gemeld moeten worden aan het Liliane Fonds/MIVA via de formele meldprocedures.

Partnerschap overeenkomst tussen strategische partner organisatie en partner organisatie

In de overeenkomst tussen de strategische partner organisatie en de partner organisatie is Child Safeguarding opgenomen. De partner organisaties (PO) moeten een meldprocedure hebben in het geval er misstanden zijn en rapporteert daarover naar de strategische partner organisatie.

Monitoring

De Child Safeguarding focal point van het Liliane Fonds/MIVA monitort op periodieke basis de implementatie van het Child Safeguarding beleid van de strategische partner organisaties, geeft advies en initieert trainingen.

In organisatie en programma assessments van de strategische partner organisaties wordt Child Safeguarding meegenomen en geëvalueerd hoe meldingen over Child Safeguarding incidenten worden opgepakt.

OD-adviseurs van Liliane Fonds/MIVA bespreken minimaal 1 keer per jaar specifiek Child Safeguarding en Child Protection met de SPO's die ze begeleiden. De resultaten van het gesprek worden vastgelegd in een verslag en afgesproken acties worden gemonitord.

Vanuit Liliane Fonds/Miva wordt minstens 1 keer per jaar een Child Safeguarding webinar georganiseerd voor SPO's en PO's.

Internationale standaard Child Safeguarding

Het Child Safeguarding beleid van alle organisaties moet voldoen aan de internationale standaarden van Child Safeguarding. Iedere organisatie heeft een Child Safeguarding of Child protection focal point. Het beleid moet *disability-inclusive* zijn en dus rekening houden met de specifieke situatie van kinderen met een beperking. Dit betekent dat:

- medewerkers het Child Safeguarding beleid van hun organisatie kennen, onderschrijven en begrijpen wat dit betekent voor hun werk met kinderen met een beperking
- kinderen, ouders en verzorgers die deelnemen aan een programma van de organisatie het Child Safeguarding beleid kennen en begrijpen
- medewerkers bij het ontwikkelen en uitvoeren van programma's een risico-analyse uitvoeren met daarin speciale aandacht voor kinderen met een beperking en maatregelen nemen om kinderen met een beperking veilig te laten deelnemen

- procedures voor het melden van misstanden betreffende Child Safeguarding toegankelijk zijn voor kinderen met een beperking, hun ouders of verzorgers
- er altijd gehandeld wordt naar aanleiding van meldingen
- in de procedure het betreffende kind beschermd wordt en centraal staat

Meldprocedure

Uit de partnerschap overeenkomst vloeit de verplichting voort dat de strategische partner organisatie meldingen doorgeeft aan het Liliane Fonds/MIVA indien er sprake is van een Child Safeguarding incident waarbij medewerkers, consultants, vrijwilligers, stagiaires betrokken zijn. Meldingen worden via een Incident Report aan de Child Safeguarding focal point van het Liliane Fonds/MIVA doorgegeven.

Bijlage 4 Risico inventarisatie

Bij de ontwikkeling en beoordeling van nieuwe programma's, projecten en activiteiten voor kinderen wordt een analyse gedaan over mogelijke risico's of belemmeringen voor kinderen bij en voor hun deelname. De risico inventarisatie bevat vervolgens maatregelen die genomen moeten worden om de risico's in te perken en mogelijke belemmeringen voor deelname op te heffen én geeft aan wie van de organisatie verantwoordelijk is voor het nemen en controleren van de maatregelen.

De (strategische) partner organisaties voegen een risico inventarisatie, specifiek op de doelgroep van het programma, toe aan het jaarplan.

Indien mogelijk worden kinderen betrokken bij het ontwikkelen van nieuwe programma's, projecten of activiteiten van (strategische) partner organisaties. Een andere mogelijkheid is om zelforganisaties van mensen met een beperking (*Disabled People's Organisation*) te betrekken zodat zij vanuit hun ervaring input kunnen geven.

Onderwerpen die meegenomen worden in een risico-analyse en beheersmaatregelen zijn onder andere:

- Welke kinderen zijn betrokken in het project en wat zijn hun specifieke behoeften?
- Op welke manier zijn kinderen betrokken (bv online/offline)?
- Moeten kinderen ver reizen naar de activiteiten/het project? Hoe kan het reizen op een veilige manier gebeuren? Worden kinderen begeleid tijdens de reis?
- Is het gebouw/de ruimte van de activiteit toegankelijk voor alle kinderen?
- Kunnen kinderen hun persoonlijke begeleiders meenemen?
- Kunnen er fysieke of emotionele problemen ontstaan bij kinderen?
- Zijn de communicatie-middelen toegankelijk en aangepast voor alle kinderen?
- Zijn er financiële barrières voor kinderen om mee te kunnen doen?
- Is het eten en drinken aangepast aan de specifieke behoeftes van kinderen (allergieën)?
- Zijn toiletten ed toegankelijk voor alle kinderen?
- Is bekend met wie contact opgenomen moet worden in geval van een medisch noodgeval?
- Is bekend wie de Child Safeguarding focal point is?

Format

Welke kinderen en jongeren doen mee?	Welke mogelijke risico's zijn er voor kinderen en jongeren?	Welke maatregelen worden genomen om risico's zo klein mogelijk en deelname zo groot mogelijk te maken?	Wie moet zorgen dat de maatregelen genomen worden?	Wanneer zijn de maatregelen genomen?

Bijlage 5 Communicatie met en over kinderen en jongeren

Hieronder staan aanwijzingen voor het interviewen van kinderen en jongeren, voor het maken en publiceren van foto's en beeldmateriaal en de media-richtlijnen. Deze richtlijnen gelden ook tijdens de dienstreizen die gemaakt worden en voor journalisten, fotografen, consultants en bedrijven die namens Liliane Fonds/MIVA beeld- en communicatiemateriaal maken.

Interviewen van kinderen en jongeren

1. Zorg ervoor dat het kind en de ouder(s)/verzorger(s) weten dat ze met een journalist of communicatiemedewerker praten. Leg altijd uit wat het doel is van het gesprek en hoe het interview gebruikt zal worden.
2. Zorg voor toestemming van het kind en de ouder(s)/verzorger(s) voor de interviews, de band-/en of beeldopnames en foto's en de manier waarop het materiaal gebruikt wordt. Zorg dat de toestemming schriftelijk wordt gegeven tenzij dit door analfabetisme of een visuele beperking niet mogelijk is. In dat geval moet de inhoud van het toestemmingsformulier mondeling worden toegelicht en dient degene die de toelichting heeft verstrekt dit op de formulier te verklaren en te ondertekenen. Toestemming is alleen geldig als dit op een manier gebeurt die niet dwingend is of als dwingend wordt ervaren én als men begrijpt dat hun verhaal op lokaal en internationaal niveau verspreid en gepubliceerd kan worden. Dat betekent dat de taal die men gebruikt om toestemming te krijgen kindvriendelijk is en dat het kind hierover kan overleggen en besluiten met een volwassene die het kind begrijpt en vertrouwt.
3. Let op waar en hoe het kind geïnterviewd wordt. Het is prettig als er een volwassene bij is die het kind vertrouwt en die eventueel kan helpen als dat nodig is. Beperk het aantal aanwezigen bij een interview. Let erop dat het kind zich prettig voelt en geen druk ervaart van aanwezigen bij het vertellen van zijn of haar verhaal. Bij het maken van beeldmateriaal, video-opnames en radio-interviews, kunnen de achtergrond of omgevingsgeluiden ervoor zorgen dat een kind herkenbaar is en daarmee eventueel gevaar kan lopen. Zorg ervoor dat huizen, plaatsnamen, herkenbare gebouwen en geluiden niet in beeld zijn als dit nodig is om het kind veilig te houden.
4. Vermijd vragen, houding of commentaar waarin expliciet of impliciet al een oordeel gegeven wordt, die ongevoelig zijn voor culturele waarden, die kinderen in een gevaarlijke positie brengen of die beledigend zijn en pijn of trauma kunnen veroorzaken.
5. Voorkomen discriminatie bij het selecteren van kinderen voor een interview.
6. Maak er geen toneelstuk van: vraag kinderen nooit een verhaal te vertellen dat niet hun eigen verhaal is.
7. Vraag na afloop van het interview hoe het kind en de ouders/verzorgers het gesprek gevonden hebben. Laat het kind en de ouders/verzorgers weten wat precies in het verhaal komt en of zij zich daar prettig bij voelen.
8. Laat het eindresultaat aan het kind en zijn ouders/verzorgers zien. Zorg dat de (strategische) partnerorganisatie de publicaties (krantartikel, brochure, video, et cetera) ontvangt en aan het kind geeft.

Maken en publiceren van foto's en beeldmateriaal

Liliane Fonds/MIVA heeft een beeldbeleid. In het beeldbeleid staan aanwijzingen hoe beeldmateriaal van kinderen gemaakt kan worden en hoe dit materiaal opgeslagen en beheerd wordt. Onderstaande aanwijzingen zijn aanvullend op het beeldbeleid en vervangen het niet.

Wanneer neem je GEEN foto's en maak je GEEN beeldmateriaal?

Je maakt geen herkenbaar beeldmateriaal van een kind of volwassene, als dit de betrokken persoon in gevaar brengt. Zelfs als de identiteit verborgen wordt gehouden door persoonlijke details weg te laten of te veranderen (alias).

Maak absoluut nooit foto's en beeldmateriaal van de gezichten van kinderen die stervende zijn of gestorven zijn, (ex) kindsoldaten of van kinderen die seksueel mishandeld of misbruikt zijn en als gevolg van het misbruik niet veilig zijn en/of gediscrimineerd worden. Maak geen foto's en beeldmateriaal van kinderen die zich op dat moment in een extreem kwetsbare situatie bevinden. Voorbeelden zijn kinderen op de vlucht of kinderen die in een gesloten justitiële instelling zitten. Neem geen foto's en beeldmateriaal van kinderen die naakt zijn. Gebruik geen foto's van kinderen die naderhand gestorven zijn.

Toestemming

Zorg altijd voor toestemming van een kind en zijn of haar ouder(s)/verzorger(s) voor het maken en publiceren van foto's en beeldmateriaal. Gebruik hiervoor toestemmingsformulieren. Zorg ervoor dat zowel kind als ouder(s)/verzorger(s) begrijpen waarom het materiaal gemaakt en gepubliceerd wordt en wat de eventuele implicaties voor het kind, het gezin en de gemeenschap kunnen zijn bij publicatie. Respecteer een 'nee'. Gegeven toestemming mag altijd naderhand worden ingetrokken. Indien het niet anders kan, geldt mondelinge toestemming opgenomen op video/film ook.

Hoe kunnen foto's/beeldmateriaal gebruikt worden?

Gebruik alleen authentieke foto's van kinderen. De werkelijkheid wordt geen geweld aangedaan door de situatie te stileren. Foto's en beeldmateriaal van kinderen wordt niet in een andere context dan de werkelijke context geplaatst.

Vraag aan het kind hoe hij/zij het liefst gefotografeerd wil worden of in beeld wil komen. Een kind in zijn/haar kracht zetten betekent soms ook dat een kind liever niet in de rolstoel gefotografeerd wordt maar bijvoorbeeld staande of zittend op een stoel. Laat het resultaat zien aan het kind en vraag of het kind er blij mee is.

Bijlage 6 Dienstreizen

Vorbereiding

Voor alle dienstreizen geldt dat deelnemers op de hoogte moeten zijn van onderstaande Child Safeguarding aanwijzingen die gelden bij dienstreizen en van de richtlijnen voor communicatie met en over kinderen en jongeren. Beide richtlijnen worden opgenomen in een reisboek of de reishandleiding dat gemaakt wordt ter voorbereiding op de reis en worden toegelicht tijdens de voorbereidende bijeenkomst in Nederland.

Deelnemers aan de reis, zowel de medewerkers van het Liliane Fonds/MIVA (indien nog niet gedaan) als wel de andere deelnemers, ondertekenen de Gedragscode voordat de reis aanvangt. Dit geldt voor iedere reis die onder auspiciën van het Liliane Fonds/MIVA gemaakt wordt. De ondertekende gedragscodes van niet-LF/MIVA medewerkers worden gestuurd naar HR.

De medewerker van Liliane Fonds/MIVA die een media of communicatie reis begeleidt, is tevens de contactpersoon voor Child Safeguarding tijdens de reis. Van te voren wordt contact gemaakt met de Child Safeguarding focal point van de te bezoeken organisatie, wordt het betreffende child safeguarding beleid van de SPO/PO opgevraagd (indien nog niet in het bezit van het Liliane Fonds/MIVA) en wordt gezorgd voor (aangepaste) toestemmingsformulieren in de nationale taal voor het maken en gebruiken van communicatie materiaal van kinderen/jongeren. Deze formulieren zijn standaard beschikbaar in het Engels, Frans en Spaans.

Tijdens de reis

FOTO'S, SOCIALE MEDIA EN VRAAGGESPREKKEN

Het belang van het kind staat altijd voorop in het werk van Liliane Fonds/MIVA.

Gebruik alleen authentieke foto's van kinderen. De werkelijkheid wordt geen geweld aangedaan; de te fotograferen situatie wordt niet gestileerd. Foto's en beeldmateriaal van kinderen worden niet in een andere context dan de werkelijke context geplaatst.

We respecteren de privacy van kinderen/jongeren.

Publieke omgeving

Als op persoonlijke titel foto's en beeldmateriaal gemaakt wordt van kinderen en volwassenen in een publieke omgeving (bijvoorbeeld op straat), dan is het netjes en correct om toestemming te vragen aan de mensen die geportretteerd worden. In het geval van kinderen kunnen de ouders/verzorgers gevraagd worden. Mocht je de, in een publieke ruimte, gemaakte foto's of het beeldmateriaal willen gebruiken, stem dit dan altijd eerst af met een lokale PO medewerker. Hij of zij kan beoordelen of de foto zomaar gebruikt mag worden of dat er toch een toestemmingsformulier had moeten worden gevraagd.

Privé omgeving

Het nemen van foto's of ander beeldmateriaal van mensen in hun privé omgeving mag alleen nadat (schriftelijke) toestemming is verkregen van de geportretteerde. Voorbeelden van een privé omgeving zijn scholen, ziekenhuizen, gezondheidscentra, privé huizen, kantoren, bedrijven. Vraag aan de lokale SPO/PO-medewerker of (schriftelijke) toestemming verkregen kan worden voordat er foto's of opnames gemaakt worden. Sommige kinderen zijn extra kwetsbaar en kunnen problemen krijgen als door beeldmateriaal of het publiceren van hun verhaal hun identiteit bekend wordt. Zorg dat een verantwoordelijke volwassene en het kind, na uitleg over gebruik en mogelijke consequenties van publicatie, (schriftelijk) toestemming geven.

Wanneer neem je GEEN foto's en maak je GEEN beeldmateriaal?

Je maakt geen herkenbaar beeldmateriaal van een kind of volwassene, als dit de betrokken persoon in gevaar brengt. Zelfs als de identiteit verborgen wordt gehouden door persoonlijke details weg te laten of te veranderen (alias).

Maak absoluut nooit foto's en beeldmateriaal van de gezichten van kinderen die stervende zijn of gestorven zijn, (ex) kindsoldaten of van kinderen die seksueel mishandeld of misbruikt zijn en als gevolg van het misbruik niet veilig zijn en/of gediscrimineerd worden. Maak geen foto's en beeldmateriaal van kinderen die zich op dat moment in een extreem kwetsbare situatie bevinden. Voorbeelden zijn kinderen op de vlucht of kinderen die in een gesloten justitiële instelling zitten. Neem geen foto's en beeldmateriaal van kinderen die naakt zijn. Gebruik geen foto's van kinderen die naderhand gestorven zijn.

Vragen stellen aan kinderen

Denk van te voren goed na over de vragen die je een kind wilt stellen zodat ze niet te direct of intimiderend zijn voor het betrokken kind. Veel kinderen praten graag met je, maar hou er rekening mee dat kinderen de neiging hebben beleefd antwoord te geven op vragen waar ze zich eigenlijk niet prettig bij voelen en over een onderwerp gaan waar ze liever niet over praten.

Zorg dat kinderen zoveel mogelijk zelf hun eigen verhaal kunnen vertellen in plaats van dat anderen namens hen praten.

Sociale media

Op ieder moment tijdens de reis vertegenwoordig je het Liliane Fonds/MIVA. Deel of publiceer niet ongevraagd en zonder (schriftelijke) toestemming foto's op sociale media.

Wees je bewust van de positie die je hebt als medewerker of -vertegenwoordiger van Liliane Fonds/MIVA: het kan voorkomen dat kinderen of gemeenschappen met je op de foto willen juist vanwege dit aspect. Houd daarbij altijd voor ogen dat jullie contact gelijkwaardig moet zijn. Vraag jezelf af of je het omgekeerd had gewaardeerd als er eenzelfde soort foto van jou werd genomen in die omstandigheden.

Contact met kinderen

Wees altijd zorgvuldig in de directe omgang met kinderen (zie de Gedragscode). Dit voorkomt dat kinderen op enigerlei wijze schade oplopen en voorkomt dat gedrag van medewerkers en andere deelnemers verkeerd geïnterpreteerd wordt of als beledigend ervaren wordt.

Behandel kinderen met respect, discrimineer niet en respecteer hun privacy. Initieer geen fysiek contact met kinderen. Deel geen sociale media en andere contactgegevens met kinderen of anderen die je ontmoet tijdens de reis. Neem geen contact op met kinderen en anderen na afloop van de reis.

CHILD SAFEGUARDING ISSUES

Indien je Child Safeguarding issues signaleert of denkt te signaleren tijdens de dienstreis, meld dit direct aan de Child Safeguarding focal point van de partner organisatie die je bezoekt. Deze neemt, indien noodzakelijk en toepasselijk, direct actie én neemt altijd contact op met de Child Safeguarding focalpoint van het strategische partner organisatie. Bovendien meldt hij/zij dit bij de Child Safeguarding focal point van het Liliane Fonds/MIVA.

Bijlage 7 Gastlessen en evenementen

Medewerkers en vrijwilligers van Liliane Fonds/MIVA geven gastlessen aan schoolklassen en komen daarmee direct in contact met kinderen.

Er is een aantal zaken waar de medewerkers en vrijwilligers bij het geven van gastlessen en het organiseren van evenementen extra alert op moet zijn.

Gastlessen

Vorbereiding

De medewerker/vrijwilliger checkt altijd voordat hij of zij een gastles verzorgt bij de docent of er – gezien het thema dat behandeld gaat worden - leerlingen zijn voor wie dit gevoelig ligt, zodat hier rekening mee gehouden kan worden. De medewerker/vrijwilliger bespreekt ook met de docent dat hij/zij verantwoordelijk blijft voor de orde in de klas en voor eventuele opvang en nazorg.

Als aan het eind van de les de medewerker/vrijwilliger ziet dat een kind of jongere geschrokken of bang is, dan wordt de docent hierop geattendeerd en gevraagd om er aandacht aan te besteden.

Niet alleen voor de klas staan

Een medewerker/vrijwilliger bespreekt voordat de gastles begint met de docent dat verwacht wordt dat de docent erbij blijft in het kader van de *two adult rule*. Bovendien is de orde in de klas de verantwoordelijkheid van de docent en hij of zij moet ingrijpen als dat nodig is.

Melden van zorgelijke situaties

In de gastlessen komen medewerkers/vrijwilligers in direct contact met kinderen en jongeren. De medewerker/vrijwilliger kan soms gevoelige onderwerpen aansnijden in de les. In dat geval kunnen de medewerkers/vrijwilligers te maken krijgen met situaties waarin kinderen en jongeren melding maken van zaken die hen zijn overkomen. Indien de medewerker/vrijwilliger zich zorgen maakt over een kind of jongere, dan meldt hij/zij dit bij de verantwoordelijke docent van de school. Mocht een dergelijke situatie zich hebben voorgedaan, dan vermeldt de medewerker/vrijwilliger dit aan de medewerker Educatie van het Liliane Fonds/MIVA.

Mocht een medewerker/vrijwilliger over een Child Safeguarding situatie advies willen of een ervaring delen, dan kan hij of zij contact opnemen met de Child Safeguarding focal point van Liliane Fonds/MIVA (childsafeguarding@lilianefonds.nl).

Als zich ernstige situaties hebben voorgedaan met kinderen of jongeren bij een schoolse activiteit van Liliane Fonds/MIVA, dient de medewerker/vrijwilliger dit te melden bij de Child Safeguarding focal point (childsafeguarding@lilianefonds.nl). In overleg wordt bepaald of vervolgacties nodig zijn.

Contact na gastlessen

Medewerkers/vrijwilligers onderhouden, na de gastlessen, geen direct contact met individuele leerlingen. Medewerkers/vrijwilligers geven nooit persoonlijke contactgegevens aan kinderen en jongeren. Andersom neemt de medewerker/vrijwilliger ook geen contactgegevens van de kinderen en jongeren aan. Bij vragen voor meer informatie verwijst de medewerker/vrijwilliger naar de website of het informatienummer van Liliane Fonds/MIVA.

Communicatie: maken en (online) delen van foto's en filmpjes

Kinderen en jongeren mogen nooit in een kwetsbare situatie gefotografeerd of gefilmd worden.

Als medewerkers/vrijwilligers foto's of filmpjes maken tijdens een gastles, dan moet dit duidelijk zijn voor iedereen, en moet schriftelijke toestemming van ouders geregeld worden. Indien foto's gebruik worden voor materiaal, zoals een poster, dan moet deze toestemming schriftelijk vastgelegd worden.

Medewerkers/vrijwilligers dienen de richtlijnen voor het delen van content op sociale media te volgen. Kinderen en jongeren mogen nooit zomaar getagd worden in berichten. Ook zal er geen contact via PM opgenomen worden met kinderen en jongeren die aan een gastles/evenement voor Liliane Fonds/MIVA hebben deelgenomen.

De richtlijnen voor communicatie met en over kinderen en jongeren (zie bijlage 5) gelden.

Evenementen

Medewerkers/vrijwilligers organiseren of helpen bij een evenement dat in het teken staat van het werk van het Liliane Fonds/MIVA. Tijdens deze activiteiten kunnen zij direct in contact met kinderen en jongeren komen.

Bij het organiseren van evenementen wordt rekening gehouden met de deelname van kwetsbare kinderen en jongeren met een beperking.

Bij het plannen en uitvoeren van evenementen waarbij kinderen en jongeren direct of indirect betrokken zijn, wordt vooraf een risico inventarisatie (zie bijlage 4) gemaakt en op basis daarvan worden preventieve maatregelen genomen.

Bijlage 8 Signaleringslijst kindermishandeling

Hieronder staan enkele indicatoren (niet uitputtend) die kunnen wijzen op mogelijke mishandeling. Signalen kunnen verschillen afhankelijk van de culturele en economische context.

Hou er rekening mee dat het herkennen van deze signalen kunnen wijzen op mishandeling maar dat mishandeling niet automatisch aangenomen kan worden. Het kan ook wijzen op bijvoorbeeld grote veranderingen in het leven van een kind. Het is belangrijk om jouw zorgen over een kind te bespreken met collega's of externe experts om meer informatie te vergaren. Signalen moeten niet genegeerd worden, maar medewerkers van het Liliane Fonds/MIVA zijn geen onderzoekers of jeugdbeschermers. Zorgen moeten altijd gemeld worden aan de Child Safeguarding focal point.

Mogelijke signalen van fysieke mishandeling:

- Blauwe plekken, brandwonden, botbreuken, snij-, krab- en bijtwonden
- Regelmatig buikpijn, hoofdpijn of flauwvallen
- Onwaarschijnlijke excuses om verwondingen te verklaren
- Weigeren om verwondingen te bespreken
- Verstijft bij lichamelijk contact
- Armen en benen zijn altijd bedekt, zelfs in warm weer
- Niet willen meedoen aan activiteiten waarbij het noodzakelijk is je om te kleden (bv bij sport)
- Angst om naar huis te gaan
- Angst als contact opgenomen wordt met ouders
- Apathisch of wantrouwend naar volwassenen toe
- Passief
- Zelf mutilatie
- Agressief gedrag naar anderen toe
- Loopt vaak weg

Mogelijke signalen van verwaarlozing:

- Vaak honger
- Voedselresten van borden wegnemen of voedsel stelen
- Slechte persoonlijke hygiëne (stinken, vuile kleding)
- Constant moe
- Ongeschikte kleding voor het seizoen (zomerkleding in de winter)
- Vaak te laat of afwezig op school
- Onbehandelde medische problemen
- Laag zelfbeeld
- Slechte sociale vaardigheden
- Obsessief stelen
- Alcohol- of drugsmisbruik

Mogelijke signalen van emotionele mishandeling:

- Gedraagt zich niet naar zijn leeftijd; heeft een fysieke, cognitieve of emotionele ontwikkelingsachterstand
- Angstig, schrikachtig, waakzaam
- Taal- en spraakstoornissen
- Angst voor nieuwe situaties
- Laag zelfbeeld

- Ongepaste emotionele reacties op situaties
- Extreem passief of agressief
- Alcohol- of drugsmisbruik
- Weglopen
- Obsessief stelen

Mogelijke signalen van seksueel misbruik:

- Vertoont seksueel gedrag dat niet past bij de leeftijd
- Extreem seksueel gekleurd gedrag en taalgebruik
- Prostitutie
- Bedplassen
- Verwondingen en pijn aan geslachtsorganen
- Slaapproblemen
- Angst om bij volwassenen te zijn
- Extreem risicovol gedrag

Mogelijke signalen bij gedrag van volwassenen:

- Een kind ongewoon onrustig of schrikachtig wordt in aanwezigheid van een bepaald persoon
- Een medewerker of een ouder/verzorger een kind vraagt ergens over te liegen (vooral als het gaat om een ontmoeting met het kind)
- Een medewerker of een ouder/verzorger een kind niet laat spreken maar zelf antwoord blijft geven op vragen
- Een medewerker of ouder/verzorger vraagt je te liegen over een situatie met een kind, vooral als het kind er gespannen uit ziet.
- Een persoon zich keer op keer niet houdt aan de gedragscode en aan het Child Safeguarding beleid van het Liliane Fonds/MIVA.
- Privé ontmoetingen (buiten werk om) tussen een kind en een medewerker.

Bijlage 9 Meldformulier

Zorgen over kinderen en jongeren tijdens het werk van Liliane Fonds/MIVA en op het terrein van Child Safeguarding moeten direct gemeld worden, mondeling of schriftelijk. Bij nood bel altijd 112 (in Nederland).

Meld het bij Liliane Fonds/MIVA via telefoon en/of mail en vul daarna, eventueel samen met de Child Safeguarding focal point, onderstaand formulier in.

Het documenteren van meldingen is bedoeld om zoveel mogelijk informatie te verzamelen die een melding kan staven. Dit formulier wordt *alleen* door jou en de Child Safeguarding focal point ingevuld en wordt *alleen* naar de Child Safeguarding focal point gestuurd. Het formulier wordt veilig bewaard en wordt vertrouwelijk behandeld.

Stuur het formulier naar: childsafeguarding@lilianefonds.nl

Vul alleen die onderdelen van het formulier in die je kunt:

1. Wie vult dit formulier in?

Naam:

Functie:

Email:

Telefoon:

Datum:

2. Wat wil je melden?

☐ Ben je getuige van kindermishandeling?	Ja/nee
☐ Verdenk je iemand van kindermishandeling?	Ja/nee
☐ Is een kind naar je toegekomen met tekenen van mishandeling?	Ja/nee

3. Wanneer is het gebeurd?

Datum

Tijd

Ik weet het niet zeker

4. Waar is het gebeurd? (zo gedetailleerd als mogelijk)

- In Nederland. Specificeer plaats
- Op bezoek bij een SPO/PO. Specificeer land en plaats:
- Online. Specificeer (link als relevant)
- Anders. Specificeer:

5. Wie is het overkomen?

- Een individueel kind.
- Meer dan 1 kind.
- Geen specifiek kind zover als ik weet maar ik maak me zorgen.
- Een ander kwetsbaar persoon.

Mijn zorgen zijn meer algemeen. Het gaat om:

- Onjuist gebruik van beelden/data/materiaal
- Anders *Specificeer:*
- Gedrag van een LF/SPO/PO medewerker of vertegenwoordiger

5.a Als dit een specifiek kind of kinderen is overkomen, wie dan?

Naam:

Leeftijd/geboortedatum

Contact gegevens:

Heeft het kind een beperking of heeft het speciale behoeftes? *Indien bekend wat:*

Hoe is het kind betrokken bij LF/SPO/PO?

Hoe ken jij het kind?

Naam van de ouder(s)/verzorger(s):

6. Wat is er gebeurd? Geef een samenvatting van wat er gebeurd is. Geef ook de context weer van het moment.

7. Welke maatregelen zijn tot nu toe genomen?

- Hoe heb je gereageerd? Geef aan welke vragen je gesteld hebt aan het kind/volwassene
- Wat wil het kind dat nu gebeurt?
- Heb je met iemand of een instantie contact opgenomen (ouders/voogd/politie/SPO/PO)? Zo ja; geef contact details.

8. Zijn er specifieke zorgen over toegenomen risico's voor het kind:

- Als gezinsleden worden gecontacteerd? (Indien bekend. Geef details)
- Als iemand anders wordt gecontacteerd? (Indien bekend. Geef details)

Handtekening:

Plaats en datum:

Vragen hieronder worden beantwoord door de Child Safeguarding focal point.

Maatregelen die genomen zijn nav dit rapport:

Resultaat:

Zaak gesloten per:

Bijlage 10 Toestemmingsformulier Communicatie (verkrijgbaar bij team Communicatie)

Liliane Fonds/MIVA hanteert toestemmingsformulieren die gebruikt worden in Nederland en toestemmingsformulieren die gebruikt worden bij veldbezoek. Hieronder staat het toestemmingsformulier voor gebruik in Nederland.

Toestemmingsformulier voor het gebruik van foto's of video's (beeldmateriaal)

Stichting Liliane Fonds vraagt u/je op grond van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) of we een foto/video mogen maken en waar we deze voor mogen gebruiken.

Waar geeft u/je toestemming voor?

1. Ondergetekende geeft het Liliane Fonds toestemming om naam en foto- en videomateriaal te gebruiken voor projectverantwoording.

Deze toestemming heeft betrekking op :

- Foto- en videomateriaal voor het jaarverslag en het jaarbeeld
- Fotobladen, projectvoorstellen en -verantwoordingen, events ten behoeve van donoren.

Toestemming: ja / nee*

2. Ondergetekende geeft het Liliane Fonds toestemming om naam en beeldmateriaal te gebruiken voor communicatie- en wervingsdoeleinden.

Deze toestemming heeft betrekking op:

- Foto- en videomateriaal voor campagnes, de nieuwsbrief, intranet, educatieve doeleinden
- Foto- en videomateriaal voor sociale media (Twitter, Facebook, Instagram, LinkedIn, Youtube)
- Foto- en videomateriaal voor tv-programma's of publicatie op externe websites en in magazines.

Toestemming: ja / nee*

Wij danken u/je bij voorbaat indien u/je dit formulier ingevuld retourneert aan het Liliane Fonds. Deze zal dit toestemmingsformulier archiveren. Natuurlijk gaan wij zorgvuldig om met foto's en video's. Het beeldmateriaal wordt 5 jaar bewaard. U kunt uw/jouw toestemming altijd weer intrekken. Stuur daarvoor een e-mail naar voorlichting@lilianefonds.nl of een bericht naar ons postadres.

Datum:

Naam:

Handtekening:

Bij foto's van minderjarigen (tot 16 jaar) moet de wettelijke vertegenwoordiger ook ondertekenen

Handtekening:

* doorstrepen wat niet van toepassing is